

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

**SOFÍA CASANOVA:
PISARKA, OSOBOWOŚĆ HISZPAŃSKIEGO I POLSKIEGO
ŻYCIA INTELEKTUALNEGO.
TEKSTY – ŚWIADECTWA – INTERPRETACJE**

Drozdowo – Białystok

13–14 czerwca 2022 r.

**Konferencja objęta Honorowym Patronatem
Ambasady Królestwa Hiszpanii w Polsce**

Projekt finansowany w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” na lata 2019-2022 nr projektu 009/RID/2018/19 kwota finansowania 8 791 222,00 zł.”

**Ministerstwo
Edukacji i Nauki**

„The project is financed from the grant received from the Polish Ministry of Education and Science under the Regional Initiative of Excellence programme for the years 2019-2022, project number 009/RID/2018/19, the amount of funding 8 791 222,00 zloty.”

Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód”
Katedra Filologicznych Badań Interdyscyplinarnych
Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku
Ośrodek Badań nad Europejskimi Pograniczami im. Sofii Casanovy
Wydział „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego
Muzeum Przyrody – Dwór Lutostawskich w Drozdowie

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

**SOFÍA CASANOVA:
PISARKA, OSOBOWOŚĆ HISZPAŃSKIEGO I POLSKIEGO
ŻYCIA INTELEKTUALNEGO.
TEKSTY – ŚWIADECTWA – INTERPRETACJE**

Program

UNIwersytet
Warszawski

Drozdowo – Białystok

13–14 czerwca 2022 r.

ZAGADNIENIA BADAWCZE KONFERENCJI:

- Twórczość Sofii Casanovy w Hiszpanii i Polsce, na świecie: interpretacje.
- Hiszpańskie i polskie konteksty twórczości Sofii Casanovy.
- Wincenty Lutostawski w kręgu intelektualnego promieniowania Sofii Casanovy i kultury hiszpańskiej.
- Sofia Casanova jako osobistość polskiego życia literackiego, intelektualnego i politycznego: 1887–1958.
- Sofia Casanova w kręgu rodziny i potomków: świadectwa i relacje.
- Przekłady dzieł Sofii Casanovy i ich recepcja.
- Drozdowo, Podlasie, Białystok na mapie życia Sofii Casanovy i Wincentego Lutostawskiego.
- Ikonosfera Sofii i Wincentego: malarstwo, fotografia, rzeźba i teatr...

KONFERENCJA ODBĘDZIE SIĘ 13 I 14 CZERWCA 2022 ROKU:

- **13 czerwca** (poniedziałek) – wycieczka terenowa (połączona z komentarzem historycznym) śladami zabytków i miejsc związanych z rodem Lutostawskich. W planach zwiedzanie Drozdowa, Łomży i Czaplic.
- **14 czerwca** (wtorek) – obrady stacjonarne w Białymstoku (w Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego).

Tryb obrad: hybrydowy – łączymy wystąpienia stacjonarne z wystąpieniami *online*.

Języki konferencji: polski, hiszpański, języki kongresowe.

Czas prezentacji wystąpień: maksymalnie 20 minut.

Miejsca obrad: Drozdowo (Muzeum Przyrody – Dwór Lutostawskich), Białystok (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego).

KOMITET NAUKOWY KONFERENCJI:

- Dr hab. **Jan Stanisław Ciechanowski**, prof. UW – Ośrodek Badań nad Europejskimi Pograniczami im. Sofii Casanovy, Wydział „Artes Liberales” UW
- Pani **Krystyna Haertlé** – Nantes, Francja
- Dr **Hanna Libera** – Essen, Niemcy
- Prof. **Jarosław Ławski** – KBF „Wschód – Zachód” – *Przewodniczący*
- Dyr. **Ewa Szejder** – Muzeum Przyrody – Dwór Lutostawskich w Drozdowie
- Prof. **Violetta Wejs-Milewska** – Wydział Filologiczny UwB
- Dr hab. **Anna Nosek**, prof. UwB – Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych UwB

KOMITET ORGANIZACYJNY:

- Dr hab. **Anna Janicka**, prof. UwB – Katedra Filologicznych Badań Interdyscyplinarnych UwB – *Przewodnicząca*
- Dr hab. **Cristina González Caizán**, prof. UW – Ośrodek Badań nad Europejskimi Pograniczami im. Sofii Casanovy, Wydział „Artes Liberales” UW – *Przewodnicząca*
- Dr **Dariusz Piechota** – Kolegium Literaturoznawstwa UwB
- Dr **Agnieszka Trzeźniewska-Nowak** – UMCS w Lublinie
- Dr **Ludmiła Furman** – Wydział Filologiczny UwB
- Dr **Marta Kowerko-Urbańczyk** – Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” UwB
- Dr **Marcin Bajko** – Zakład Badań Źródłowych nad Literaturą XIX i XX Wieku UwB
- Dr **Michał Siedlecki** – Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego
- Kustosz **Tomasz Szymański** – Muzeum Przyrody – Dwór Lutostawskich w Drozdowie
- Kustosz **Marcin Rydzewski** – Muzeum Przyrody – Dwór Lutostawskich w Drozdowie

Dwór Lutostawskich w Drozdowie, obecnie Muzeum Przyrody
– Dwór Lutostawskich

Sofía Casanova wśród pisarzy hiszpańskich, przetóm XIX i XX wieku

PIERWSZY DZIEŃ KONFERENCJI 13 CZERWCA 2022 ROKU (PONIEDZIAŁEK)

Białystok – Drozdowo – Łomża – Białystok

- I. Godz. 8.00
  - Zbiórka na postoju przy pomniku ks. Jerzego Popietuszki (obok Pałacu Branickich)
  - Przejazd busem do Drozdowa
- II. Godz. 9.30. Muzeum Przyrody – Dwór Lutostawskich w Drozdowie
  - Powitanie: Pani Dyrektor **Ewa Szejder**
  - Spacer po parku wokół Muzeum, zwiedzanie
- III. Godz. 10.00 – 12.30

OBRADY PLENARNE

Otwarcie Konferencji: prof. Jarosław Ławski – Uniwersytet w Białymstoku

Wystąpienia Organizatorów:

Dr hab. **Anna Janicka**, prof. UwB – Katedra Filologicznych Badań Interdyscyplinarnych UwB

Dr hab. **Jan Stanisław Ciechanowski**, prof. UW, zastępca kierownika Ośrodka Badań nad Europejskimi Pograniczami im. Sofii Casanovy, Wydział „Artes Liberales” UW

Powitanie Gości:

Prof. **Małgorzata Dajnowicz** – Podlaski Wojewódzki Konserwator Zabytków

Pani **Krystyna Haertlé** – przekazanie do zbiorów Muzeum pamiątek rodzinnych

Prowadzenie obrad: Dr **Amelia Serraller Calvo** (Uniwersytet im. Francisco de Vitoria / Universidad Francisco de Vitoria, Madryt, Hiszpania)

1. Dr **Hanna Libera** (Essen, Niemcy)
„Ni contigo ni sin ti” – rodzinne dziedzictwo Sofii Casanovy
2. Kustosz **Tomasz Szymański** (Muzeum Przyrody – Dwór Lutostawskich w Drozdowie)
Sofia Casanova-Lutostawska na tle kobiet z rodu Lutostawskich

3. Kustosz **Marcin Rydzewski** (Muzeum Przyrody – Dwór Lutostawskich w Drozdowie)

Wprowadzenie do projekcji filmu

Projekcja filmu *Sofia Casanova Lutostawska we wspomnieniach rodziny*. Nagranie zostało przygotowane w ramach konferencji „Sofia Casanova Lutostawska – hiszpańska pisarka, Polka z wyboru”. Wykonał je kustosz Marcin Rydzewski w 2012 r. (czas trwania 13 minut).

I. Godz. 12.00 – 15.00

Wycieczka śladami Sofii Casanovy i rodu Lutostawskich

Oprowadzanie, komentarz historyczny: Tomasz Szymański, Marcin Rydzewski

II. Godz. 15.00 – 17.00

– Powrót busem do Białegostoku

III. Godz. 19.00. Białystok

– Uroczysta kolacja: Restauracja „Savoy” w hotelu „Aristo”, ul. Kilińskiego 15

Browar w Drozdowie koło Łomży, ok. 1880 r.

Poznań, lata 50. XX wieku.
Sofía Casanova i Wojciech Meissner (1927 r. – 2017 r.),
późniejszy ojciec Karol Meissner OSB

DRUGI DZIEŃ KONFERENCJI 14 CZERWCA 2022 ROKU (WTOREK)

Białystok

Godz. 9.00

Miejsce obrad: Sala Audytoryjna (VI piętro) w Książnicy Podlaskiej
im. Łukasza Górnickiego, Białystok, ul. M. Skłodowskiej-Curie 14a

I. UROCZYSTA INAUGURACJA BIAŁOSTOCKIEJ CZĘŚCI OBRAD MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ

**Sofia Casanova: pisarka, osobowość hiszpańskiego i polskiego
życia intelektualnego. Teksty – świadectwa – interpretacje**

Godz. 9.00

Powitanie Gości:

Dr hab. **Anna Janicka**, prof. UwB – Uniwersytet w Białymstoku

Dr hab. **Hieronim Grala** – Wydział „Artes Liberales” UW

Przekazanie do zbiorów Książnicy Podlaskiej pamiątek rodzinnych i książek o Sofii Casanovie:

Dr **Hanna Libera** (Essen)

Dyr. **Beata Zadykowicz** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku)

Uroczyste otwarcie obrad: Dr **María Rosario Martínez Martínez** (La Coruña, Galicja, Hiszpania)

Informacje organizacyjne:

Dr **Łukasz Zabielski** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku)

II. OBRADY PLENARNE

Godz. 9.20 – 11.00

Prowadzenie: Dr Hanna Libera (Essen)

Dr hab. Jan Stanisław Ciechanowski, prof. UW
(Wydział „Artes Liberales” UW)

1. Dr **María Rosario Martínez Martínez** (La Coruña, Galicja, Hiszpania)
Polonia en el mundo poético de Sofía Casanova / Polska w świecie poetyckim Sofii Casanovy
2. Dr hab. **Cristina González Caizan**, prof. UW (Wydział „Artes Liberales” UW)
Escritos histórico-culturales sobre Polonia de Sofía Casanova en la revista «Blanco y Negro» / Artykuły historyczno-kulturalne o Polsce autorstwa Sofii Casanovy w czasopiśmie „Blanco y Negro”
3. Prof. **Cristina Barreiro Gordillo** (Uniwersytet CEU-San Pablo w Madrycie, Hiszpania) [online]
Sofía Casanova y la Prensa española / Sofía Casanova and the Spanish Press / Sofía Casanova i prasa hiszpańska
4. Dr **Amelia Serraller Calvo** (Uniwersytet im. Francisco de Vitoria / Universidad Francisco de Vitoria, Madryt, Hiszpania)
Sofía Casanova, una mujer en las trincheras / Sofía Casanova, kobieta w okopach

Dyskusja: 11.00 – 11.15

Przerwa na kawę: 11.15 – 11.30

- **Poetyckie interludium: 11.30 - 12.00** (Poezja Sofii Casanovy w interpretacji studentów UwB. Recytują: Sofia Kozłowska-Torres, Izabela Nidzgorska, Weronika Gaińska, Patrycja Puchalska. Przygotowanie programu poetyckiego: dr Ludmiła Furman, UwB)

III. OBRADY PLENARNE

Godz. 12.00 – 14.20

Prowadzenie: Dr Agnieszka Trzeźniewska-Nowak (UMCS, Lublin)
Prof. Jarosław Ławski (UwB, Białystok)

1. Pani **Krystyna Haertlé** (Nantes, Francja)
Córki Sofii i Wincentego
2. Dr hab. **Anna Janicka**, prof. UwB (Białystok)
Sofia Casanova – Wincenty Lutosławski: konflikt osobowości twórczych?
3. Dr hab. **Jan Stanisław Ciechanowski**, prof. UW
(Wydział „Artes Liberales” UW)
Krytyczna edycja kronik Sofii Casanovy na temat Polski i Rosji dla madryckiego dziennika «ABC» z lat 1915–1944
4. Dr hab. **Hieronim Grała** (Wydział „Artes Liberales” UW)
Polska i Rosja w powieści Sofii Casanovy «Doktor Wolski»
5. Dr **Marta Kowerko-Urbańczyk** (UwB, Białystok)
Lalka, dzieciństwo i rewolucja. „Podróże Karmeli” Sofii Casanovy i ich polska lektura

IV. PRZERWA

Godz. 14.20 – 15.20

Sala na VI piętrze w Książnicy Podlaskiej (poczęstunek)

V. OBRADY PLENARNE

Godz. 15.20 – 17.30

Prowadzenie: Dr hab. Anna Janicka, prof. UwB (Białystok)
Dr hab. Hieronim Grała (Wydział „Artes Liberales” UW)

1. Prof. **Dorota Heneghan** (Louisiana State University, USA)
The Presence of the Past in Sofia Casanova's Political Thoughts in “Las catacumbas de Rusia roja” (1933) [online] / Terazniejszość przeszłości w myśli politycznej Sofii Casanovy na podstawie “Las catacumbas de Rusia roja” (1933) [online]

2. **Mgr Marzena Włodek** (Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie)
Dzieje i charakter spuścizny archiwalnej Wincentego Lutostawskiego w Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie
3. **Dr Michał Siedlecki** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)
Sofia Casanova we wspomnieniach Polaków
4. **Dr Dariusz Piechota** (UwB, Białystok)
Doświadczenie melancholii w „Więcej niż miłość” Sofii Casanovy
5. **Dr Agnieszka Trześniewska-Nowak** (UMCS, Lublin)
Wizerunek lekarza w „Doktorze Wolskim” Sofii Casanovy oraz „Żydówce” Michała Bałuckiego

Dyskusja: 17.00 – 17.30

Godz. 17.30: PODSUMOWANIE. ZAMKNIĘCIE KONFERENCJI

Dr hab. Anna Janicka, prof. UwB – Uniwersytet w Białymstoku

Dr hab. Jan Stanisław Ciechanowski, prof. UW – Uniwersytet Warszawski

Sofia Guadalupe Pérez Casanova de Lutostawski
(ur. 30 września 1861 r. w La Coruña – zm. 16 stycznia 1958 r. w Poznaniu)

W *Programie* wykorzystano fotografie z archiwum dr Hanny Libery oraz z internetu.

Komitet Organizacyjny – adres:

Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód”

Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku

Pl. NYS-u 1, 15-420 Białystok,

tel. +48 664 057 370, +48 668 215 232, jannicka@wp.pl j.lawski@uwb.edu.pl

---

Sofia Casanova, portret z poznańskiego mieszkania,
malarz nieznany

Nowy kampus Uniwersytetu w Białymstoku, projekt Marka Budzyńskiego, 2015, Białystok, ul. K. Ciołkowskiego 1

INFORMACJE DLA AUTORÓW

- Planem Konferencji będzie monografia zbiorowa (punktowana, recenzowana), wydana w wydawnictwie z listy MEiN.
- Teksty prosimy nadsyłać do: 30 lipca 2022 roku na adres mailowy:
jannicka@wp.pl
[Anna Janicka] lub
cgcaizan@yahoo.com
[Cristina González Caizán]
- Teksty powinny być opracowane według wzoru: przypisy dolne [nie stosujemy przypisów harvardzkich], w tekście na początku podajemy: nazwisko autora, afiliację, tekst główny, na końcu po tekście głównym: bibliografia, streszczenie w języku polskim lub obcym, słowa-klucze, krótka nota o Autorze.
- Objętość tekstów: od 12 do 30 stron.
- Mile widziane czarno-białe ilustracje, materiały graficzne.
- Książka ukaże się w Naukowej Serii Wydawniczej „Przełomy/Pogranicza” w 2023 roku.

Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku, ul. M. Skłodowskiej-Curie 14a

**przełomy
pogranicza**
studia literackie

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

**SOFÍA CASANOVA: PISARKA, OSOBOWOŚĆ HISZPAŃSKIEGO I POLSKIEGO
ŻYCIA INTELEKTUALNEGO. TEKSTY – ŚWIADECTWA – INTERPRETACJE**

Program

Białystok – Drozdowo – Warszawa 2022

Opracowanie: Jarosław Ławski, Anna Janicka, Cristina González Caizán

Opracowanie graficzne: Ewa Frymus-Dąbrowska

Druk: Wydawnictwo PRYMAT, Mariusz Śliwowski